

КОРИСНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ АВІАЦІЙНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА СУПРОВОДЖУЮЧИХ ПОСЛУГ

Можливість самостійного створення авіаційної промисловості – найважливіша характеристика технологічного потенціалу національної економіки. Галузь має величезне оборонне, загальноекономічне і наукове значення для розвинених і таких, що інтенсивно розвиваються країн. Авіаційна промисловість надзвичайно лабільна, тобто вона дозволяє освоювати виробництво значної гамми принципово нової цивільної і військової продукції, у тому числі і подвійного призначення.

Діяльність авіаційної промисловості зв'язана, перш за все, з дослідно-конструкторськими роботами, модельними випробуваннями зразків авіаційної техніки, серійним виробництвом і здійсненням авторського нагляду за виготовленням і експлуатацією створених виробів. Розробка, виготовлення і випробування зразків авіаційної техніки зажадали зосередження в галузевому комплексі величезного науково-технічного потенціалу для фундаментальних досліджень, конструювання, створення технологій і організації виробництва.

Успіх кожного авіавиробника також оцінюється за рівнем ефективності виробництва, обумовленої в першу чергу ступенем задоволення потреб ринку з найменшими витратами. При цьому в даний час визначальною характеристикою, яка формує потреби ринку, стає якість продукції та наданих послуг. Це пов'язано з тим, що якість продукції та послуг в умовах конкуренції є одним із факторів її конкурентоспроможності. Тому необхідним є визначення корисності управління якістю виробництва авіаційної продукції та супроводжуваних послуг. Ця корисність служить одним із критеріїв для оцінки досягнення цілей, що ставляться перед управлінням якістю.

За загальною економічною теорією залежно від цілей корисність може бути зовнішньою або внутрішньою.

Внутрішня корисність полягає в удосконаленні товарів і послуг, і загального позитивного впливу управління якістю, передусім на рівень витрат виробництва, поліпшення виробничого процесу (наприклад, зниження простоїв) та вдосконалення технічного оснащення і обслуговування.

Для визначення внутрішньої корисності необхідний аналіз витрат виробничого процесу. Вона може бути оцінена шляхом урахування та зіставлення витрат виробничого процесу в двох тимчасових точках, між якими були впроваджені заходи з управлінням якістю.

Визначення як зовнішньої, так і внутрішньої корисності від управління якістю пов'язано з небезпекою подвійного рахунку. По-перше, чинники успіху не варто відносити винятково на рахунок активності в галузі управління якістю. По-друге, чинники успіху не можна однозначно пояснити впливом заходів і витрат в галузі управління якістю, тому що для реалізації цих чинників витрачаються засоби й в інших сферах діяльності підприємства (насамперед у виробництві).

Науковий керівник - В.В. Матвеев, к.е.н., проф.